

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 16 lutego 2024 r.

Poz. 1994

UCHWAŁA NR 5/212/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 14 lutego 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr LI/367/2024 Rady Gminy Kamieniec z dnia 30 stycznia 2024 r. zmieniającej uchwałę nr L/359/2023 z dnia 14 grudnia 2023r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 2 lutego 2024 r. Rada Gminy Kamieniec powołując się na art. 7 ust. 1 pkt 9, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz w wykonaniu § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, wprowadziła zmiany do uchwały określającej zasady i tryb udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 14 lutego 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do treści art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy stanowienie w innych zastrzeżonych dla niej ustawami sprawach. Jak stanowi art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy do zadań własnych gminy należą sprawy kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ponadto zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały (art. 41 ust. 1 ustawy).

Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub ujętego w gminnej ewidencji zabytków jest art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.), zgodnie z którym w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace

konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Rada Gminy Kamieniec na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz mając na uwadze postanowienia uchwały Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, podjęła uchwałę Nr L/359/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Badana uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 9 lutego 2024 r. (pod poz. 1687).

Pismem z dnia 7 lutego 2024 r. (znak: ROL.4125.1.2024) Wójt Gminy złożył wyjaśnienia w sprawie.

Uchwałą Nr L/359/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. Rada Gminy Kamieniec w postanowieniach określiła (w §§ 2 i 3) m.in., że:

§ 2.

1. Dotacja, o której mowa w § 1 może zostać udzielona na finansowanie nakładów koniecznych określonych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym posiadającym tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, które finansują prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku, zwanych dalej Podmiotem.

2. Dotacja, o której mowa w § 1:

1) może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych, o których mowa w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

2) finansowana jest środkami pozyskanymi przez Gminę Kamieniec z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, które wynoszą 98% wartości zadania inwestycyjnego oraz środkami z budżetu Gminy Kamieniec, które wynoszą min. 2% wartości zadania inwestycyjnego.

3. Ubiegając się o dotację należy złożyć wypełniony wniosek, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały w terminie ogłoszonym przez Wójta Gminy Kamieniec w związku z naborem w ramach "Rządowego Programu Odbudowy Zabytków".

§ 3.

1. Wójt Gminy Kamieniec powołuje Komisję oceniającą złożone wnioski, o których mowa w § 2 ust. 3, wyznaczając jej Przewodniczącego.

2. Podstawę pracy Komisji stanowią wnioski złożone w terminie określonym w § 2 ust. 3. Wnioski złożone po terminie, niekompletne lub złożone przez podmioty nieuprawnione podlegają odrzuceniu.

Uchwałą Nr 1/7/2024 z dnia 9 stycznia 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu stwierdziło nieważność uchwały Nr L/359/2023 Rady Gminy Kamieniec z dnia 14 grudnia 2023 r. m.in. w § 2 ust. 3 wyrażenia w brzmieniu: „w terminie ogłoszonym przez Wójta Gminy Kamieniec” i w § 3 ust. 2 zdania pierwszego w brzmieniu: „Podstawę pracy Komisji stanowią wnioski złożone w terminie określonym w § 2 ust 3” oraz w zdaniu drugim wyrażenia w brzmieniu: „złożone po terminie” wskazując, że określony w § 2 ust. 3 i w § 3 zapis oznacza scedowanie kompetencji w zakresie wyznaczenia terminu składania zgłoszeń (wniosków) o przyznanie dotacji na organ wykonawczy, czyli Wójta Gminy. Jeśli Rada Gminy Kamieniec nie ustali terminu składania wniosków o udzielenie dotacji, to wnioski będą mogły być składane przez wnioskodawców w dowolnym czasie przez cały rok. W takim przypadku zbędne są zapisy uchwały odnośnie terminowości składania wniosków. Powyższa regulacja, w ocenie Kolegium Izby, wykracza poza dyspozycję art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gdyż wskazany przepis prawa nie upoważnia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do scedowania na organ wykonawczy uprawnień do określenia zasad naboru wniosków. Przepis art. 81 ust. 1 ustawy stanowi

kompetencje dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia zasad udzielania dotacji celowej.

Badaną uchwałą (Nr LI/367/2024 z dnia 30 stycznia 2024 r.) Rada Gminy Kamieniec w uchwale Nr L/359/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r., poprzez nadanie nowego brzmienia dla § 2 ust. 3 i § 3 ust. 2 uchwały wprowadziła następującego zmiany:

– § 2 ust. 3; *„Ubiegając się o dotację należy złożyć wypełniony wniosek, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały. Wnioski należy składać w Sekretariacie Urzędu Gminy Kamieniec, ul. 1000 – lecia Państwa Polskiego 25, 64 – 061 Kamieniec, w terminie 14 dni licząc od dnia ogłoszenia naboru ww. wniosków przez Wójta Gminy Kamieniec w ramach "Rządowego Programu Odbudowy Zabytków”.*

– § 3 ust. 2 uchwały: *„Podstawę pracy Komisji stanowią wnioski złożone w terminie określonym w § 2 ust 3. Wnioski złożone po terminie, niekompletne lub złożone przez podmioty nieuprawnione podlegają odrzuceniu.”*

Badana uchwała Rady Gminy nadal przewiduje scedowanie kompetencji w zakresie wyznaczenia terminu składania zgłoszeń (wniosków) o przyznanie dotacji na organ wykonawczy, czyli Wójta Gminy. Powyższa regulacja, w ocenie Kolegium Izby, wykracza poza dyspozycję art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, gdyż wskazany przepis prawa nie upoważnia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do scedowania na organ wykonawczy uprawnień do określenia zasad naboru wniosków. Przepis art. 81 ust. 1 ustawy stanowi kompetencje dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia zasad udzielania dotacji celowej.

Kolegium Izby ponownie wskazuje, że realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa jest zakaz domniemania kompetencji. Niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii. Każda uchwała organu władzy publicznej musi odpowiadać wymogom legalizmu, o czym stanowi art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.) w brzmieniu „organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”, a zatem musi być ona zgodna z obowiązującymi przepisami prawa materialnego.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.